

Bryssel den 12.3.2018
SWD(2018) 55 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

Gränsöverskridande distribution av kollektiva investeringsfonder

Följedokument till

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om underlättande av distribution av kollektiva investeringsfonder och om ändring av förordningarna (EU) nr 345/2013 och (EU) nr 346/2013

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG och av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU avseende gränsöverskridande distribution av kollektiva investeringsfonder

{COM(2018) 92 final} - {COM(2018) 110 final} - {SWD(2018) 54 final}

Sammanfattning
Konsekvensbedömning om initiativet om minskning av hinder för gränsöverskridande distribution av investeringsfonder
A. Behov av åtgärder
Varför? Vilket problem behöver åtgärdas?
EU-lagstiftningen gör det möjligt för kapitalförvaltare att flytta sina investeringsfonder inom EU. Syftet är att skapa en inre marknad för investeringsfonder. Gränsöverskridande distribution av EU-investeringsfonder har vuxit, men marknaderna för investeringsfonder är fortfarande främst organiserade på nationell basis: 70 % av investeringsfondernas totala tillgångar under förvaltning var registrerade för försäljning endast inom sin respektive nationella marknad¹. Endast 37 % av fondföretagen och ca 3 % av AIF-fonderna är registrerade för försäljning i mer än tre medlemsstater. Även om EU:s marknad är mindre finns det betydligt fler fonder i EU än i Förenta staterna. Detta betyder att fonderna i genomsnitt är mycket mindre i EU. Detta leder till att fondförvaltare inom EU går miste om stordriftsfördelar och att investerarna måste betala fler avgifter. Utvärderingen har visat att rättsliga hinder i betydande grad avskräcker från gränsöverskridande distribution. Hindren gäller nationella marknadsföringskrav, föreskrivna avgifter, administrativa krav och krav på lämnande av underrättelser.
Vad förväntas initiativet leda till?
Initiativet syftar till att minska de rättsliga hindren för gränsöverskridande distribution genom att ta bort onödig komplexitet och betungande krav och öka transparensen i nationella krav samtidigt som man slår vakt om skyddet av investerare. Genom att man undanröjer ineffektiva element på den inre marknaden för investeringsfonder bör kostnaderna för gränsöverskridande distribution bli mindre. Detta bör påskynda tillväxten av gränsöverskridande distribution inom EU vilket minskar marknadsfragmenteringen, ökar konkurrensen och i slutändan skapar fler investeringstillfällen för investerare inom EU.
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå?
Nationell tillämpning av direktiven om fondföretag och AIF-fonder har lett till olika tolkningar av vilka regler som gäller för marknadsföringspass enligt dessa direktiv. Även om medlemsstaterna har möjlighet att åtgärda problemet genom att (frivilligt) ändra nationell lagstiftning eller praxis så kan enhetlighet och rättssäkerhet avseende användning av pass bättre säkerställas genom åtgärder på EU-nivå. Tidigare åtgärder för att konvergera nationell (tillsyns-) praxis på detta område genom Esma har inte lyckats lösa det identifierade problemet. Därför kan kvarstående hinder för gränsöverskridande distribution av investeringsfonder inom EU hanteras mest effektivt på EU-nivå.

B. Lösningar
Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför?
De policyalternativ som övervägts syftar till att åtgärda onödig komplexitet och rättsosäkerhet gällande befintliga regler för gränsöverskridande distribution av fonder, öka transparensen i dessa regler och säkra investerarskyddet. Eftersom det regelverk som behandlas är tekniskt och detaljerat till sin art har särskilda policyalternativ tagits fram för varje problemkälla. Såväl lagstiftnings- som icke-lagstiftningsalternativ övervägdes. För vissa problemkällor var det rekommenderade alternativet att öka transparensen på nationell nivå och/eller EU-nivå, medan ökad harmonisering identifierades som den bästa lösningen för andra. De

¹ Detta inbegriper så kallade round-trip-fonder, dvs. fonder där en förvaltare placerar en investeringsfond i en annan medlemsstat och därefter distribuerar tillbaka den till den marknad där vederbörande är hemmahörande.

rekommenderade policyalternativen är följande:

- Vad gäller bristen på transparens i nationella bestämmelser förbättras denna på nationell nivå och EU-nivå när det gäller nationella marknadsföringskrav och föreskrivna avgifter.
- När det gäller olika nationella marknadsföringskrav införs en harmoniserad definition av sonderande marknadsföring², och processen för kontroll av marknadsföringsmaterial får en tydligare ram.
- Vad gäller olikheter i de föreskrivna avgifterna införs övergripande principer som syftar till att säkerställa ett mer enhetligt sätt att fastställa avgifter på.
- Vad gäller administrativa krav för hur lokala investerare erbjuds underlättande tjänster (lokal fysisk närvaro eller elektroniskt) lämnas åt kapitalförvaltaren, men skyddsåtgärder införs för investerarna³.
- Vad gäller krav på underrättelser harmoniseras förfarandena och kraven på uppdatering av anmälan och avanmälan av användning av marknadsföringspass ytterligare.

Vem stöder vilka alternativ?

Kapitalförvaltare är mycket positiva till att minska de rättsliga hindren. Det råder bland dem dock delade meningar om huruvida detta bäst kan uppnås genom lagstiftnings- eller icke-lagstiftningsåtgärder. Investerarorganisationer stöder också undanröjandet av rättsliga hinder för att öka investerarnas valmöjligheter, dock under förutsättning att investerarskyddet värnas. Nationella behöriga myndigheter såväl som medlemsstater stöder också en minskning av de rättsliga hindren för gränsöverskridande distribution av fonder. Ändå föredrar de flesta behöriga myndigheter icke-lagstiftningsåtgärder. Vidare underströk de hur viktigt det är att de behåller sin förmåga att säkerställa investerarskyddet, även i värdjurisdiktioner.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med det rekommenderade alternativet (om sådant alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)?

Fördelarna med de rekommenderade alternativen är påtagliga, såväl för kapitalförvaltare som för investerare:

- De rekommenderade alternativen kommer avsevärt att minska efterlevnadskostnaderna genom att transparensen i nationella bestämmelser ytterligare harmoniseras och ökas. För befintliga gränsöverskridande fonder förväntas det rekommenderade alternativet leda till kostnadsbesparingar på minst 306 miljoner EUR per år. Vidare räknar man med att fler kapitalförvaltare kommer att välja att distribuera sina fonder över gränserna eller öka sin befintliga gränsöverskridande verksamhet.
- Det rekommenderade alternativet säkerställer investerarskyddet och bör i slutändan öka valmöjligheterna för investerare. Effekten kommer att vara särskilt gynnsam för investerare från medlemsstater med marknader som för närvarande erbjuder ett begränsat utbud och där inhemska produkter dominerar.

Vad är kostnaderna för det rekommenderade alternativet (om sådant alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)?

De föreslagna alternativen medför inga betydande negativa ekonomiska, sociala eller miljömässiga konsekvenser. De rekommenderade alternativen resulterar i begränsade tillämpningskostnader. Dessa kostnader rör nationella behöriga myndigheter och Esma. Esma kommer exempelvis att få i uppgift att upprätta en databas över gränsöverskridande underrättelser och föreskrivna avgifter. Nationella behöriga myndigheter och Esma kommer emellertid också att kunna dra nytta av databasen för underrättelse eftersom den gör det möjligt för dem att bättre analysera den gränsöverskridande distributionen av investeringsfonder.

Hur påverkas företagen, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag?

Färre rättsliga hinder kommer att minska kostnaderna för distribution av fonder över gränserna. Denna kostnadsminskning kommer i synnerhet att gynna små fondförvaltare eftersom kostnader kopplade till rättsliga hinder har en större effekt på dessa förvaltare.

² Detta gäller endast direktivet om AIF-förvaltare.

³ Detta gäller endast direktivet om fondföretag.

Även om den föreslagna policyn inte har någon direkt effekt på små och medelstora företag kommer dessa indirekt att gynnas av initiativet eftersom ökad gränsöverskridande distribution av investeringsfonder ökar deras tillgång till finansiering genom dessa investeringsfonder – i synnerhet riskkapitalfonder.

Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad?

Tillämpningskostnaderna på nationell nivå kommer att bli minimala.

Uppstår andra betydande konsekvenser?

Det finns inga andra betydande konsekvenser.

D. Uppföljning

När kommer åtgärderna att ses över?

Tidigast fem år efter dagen för införlivandet av de direktiv som utgör en del av detta lagstiftningsinitiativ (direktiven om fondföretag och AIF-förvaltare) ska kommissionen utvärdera tillämpningen av direktivet och förordningen. Kommissionen kommer att utgå från offentliga samråd tillsammans med Esma och behöriga myndigheter. Utvärderingen ska genomföras enligt kommissionens riktlinjer om bättre lagstiftning.